

Innst. 427 L

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 152 L (2012–2013)

Innstilling fra justiskomiteen om endringer i politiloven

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til endring i politiloven § 14 om politivedtekter.

Forslaget innebærer at kommunene får hjemmel til å fastsette i politivedtektene at politiet gis adgang til å fastsette vilkår for pengeinnsamling på offentlig sted. Politiet kan i forbindelse med dette pålegge meldeplikt og føre register.

1.2 Bakgrunnen for lovforslaget

Siden 2006 har det vært tillatt å tigge på offentlig sted. De senere år har det funnet sted en sterk økning i antall personer som tigger, og tigging utøves på en mer pågående måte enn før. Politiet og kommunene har iverksatt ulike tiltak for å hindre at tigging fører til ordensforstyrrelser, blant annet ved å innføre bestemmelser om meldeplikt for pengeinnsamling i kommunale politivedtekter.

Justis- og beredskapsdepartementet har innhentet opplysninger fra Politidirektoratet om hvordan tigging utøves i de forskjellige politidistrikter. Det vises til at særlig i Oslo har tigging utført av EØS-borgere fått et stort omfang. Opplysninger fra Oslo politidistrikt viser tydelige sammenhenger mellom tigging og straffbare handlinger.

Opplysninger fra politidistriktene viser at tiggingen som utøves av utenlandske statsborgere gjen-

nomgående er en organisert virksomhet. Tiggerne inngår i grupper av ulik størrelse som reiser sammen til og fra Norge, og som overnatter i fellesskap. Grupperingene driver med ulovlig gatesalg, spiller musikk og begår straffbare handlinger i tillegg til tiggingen.

Det er noen få barn blant de som tigger, i all hovedsak i alderen 15–17 år. Barnevernet kobles regelmessig inn når barn som tigger påtreffes av politiet. Den nærmere organiseringen av tiggingen, herunder familieforhold og rollefordelingen innen grupperingene, er krevende å fastslå.

1.3 Gjeldende rett

Et enstemmig storting opphevet i 2005 løsgjengerloven (lov 31. mai 1900 om Løsgjengeri, Betleri og Drukenskap). Lovens straffebud i § 11 mot tigging ble ikke videreført i annen lovgivning, slik at tigging derved ble avkriminalisert.

På dette tidspunkt hadde den høye levestandarden i Norge gjort at tigging lenge hadde vært et lite problem. Mange av de som tigget var hardt belastede norske rusmiddelmissbrukere. Det burde derfor brukes sosialpolitiske virkemidler og ikke strafferettslige for å unngå at personer tigger.

Dersom tigging utøves på en uakseptabel måte, vil dette i utgangspunktet kunne håndteres ved hjelp av eksisterende lovbestemmelser. Lov om politiet av 4. august 1995 nr. 53 (politiloven) gir i § 7 politiet adgang til å gripe inn for å stanse forstyrrelser av den offentlige ro og orden, for å ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller for å avverge eller stanse lovbrudd. Politiet har i slike tilfeller en vid adgang til å treffe bestemmelser, herunder regulere ferdsel, forby opphold i bestemte områder, avvise, bortvise, fjerne eller anholde personer.

Straffeloven 1902 § 350 setter straff blant annet for den som ved utilbørlig atferd forstyrrer den

alminnelige fred og orden. Dette er en bestemmelse som kan ramme den som tigger på en pågående eller aggressiv måte. Straffeloven 1902 § 390a rammer den som ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred. Politiet er avhengig av anmeldelse fra fornærmede for å kunne straffe en gjerningsperson etter bestemmelsen.

Politoloven gir i § 14 kommunene hjemmel til å fastsette vedtekter som presiserer anvendelsen av bestemmelser om orden på offentlig sted, sikring av ferdsele og tilsvarende forhold.

Meldeplikt for pengeinnsamling er ikke nevnt i normalpolitivedtekten, men er en bestemmelse som har vært tatt inn i enkelte kommuners vedtekter gjennom lang tid og godkjent i Politidirektoratet og tidligere Justisdepartementet.

For kommuner som har inntatt bestemmelsen i sin vedtekt, vil meldeplikten omfatte alle som samler inn penger på offentlig sted. Bestemmelsen har vært inntatt i politivedtekter lenge før tigging ble avkriminalisert, og behovet for en slik bestemmelse har således eksistert i en del kommuner knyttet til andre forhold enn den type tiggevirksomhet vi ser i dag. Politiet har ikke hjemmel til å prøve formålet med en persons ønske om å samle inn penger, og hensynet til likebehandling tilsier at meldeplikten må gjelde alle som samler inn penger, både organisasjoner og personer som samler inn til angitte formål, og de som samler inn til eget forbruk.

Politidirektoratets syn, som støttes av Justis- og beredskapsdepartementet, er at etter opphevelsen av løsgjengerloven er det ikke hjemmel for å forby eller regulere «tigging» særskilt i politivedtekt. En meldeplikt i en politivedtekt må etter dagens praksis derved omfatte alle former for pengeinnsamling.

1.4 Spørsmål om forbud mot tigging – departementets syn

Departementet opprettholder sitt syn på at det ikke er grunnlag for et nasjonalt forbud mot tigging. Tigging foregår i flere kommuner på måter som ikke medfører store ordensmessige utfordringer eller bidrar til økt kriminalitet, slik at et forbud mot tigging ikke er påkrevet. Situasjonen i Oslo skiller seg ut fra resten av landet, men er ikke av en slik art at departementets prinsipielle utgangspunkt om at tigging bør være tillatt i Norge kan fravikes. Det er heller ikke ønskelig å gi de enkelte kommuner rett til å forby all tigging i kommunen.

På den annen side viser erfaringene, særlig fra Oslo, at større antall tiggere etablerer seg på mindre, geografiske områder. Ansamlinger av tiggere på denne måten representerer en ordensmessig utfordring for politiet og oppleves som sjenerende for publikum og næringsdrivende. Selv om departemen-

tet ikke vil foreslå et tiggerforbud, er det et klart behov for å kunne gripe inn med regulerende tiltak. Slike regulerende tiltak må kunne utøves på en fleksibel måte.

Håndheving av den offentlige ro og orden mv. er regulert i politiloven § 7. Politiet kan i slike tilfeller blant annet regulere ferdsele, forby opphold i områder, visitere person eller kjøretøy, uskadeliggjøre eller ta farlige gjenstander i forvaring, avvise, bortvise, fjerne eller anholde personer, påby virksomhet stanset eller endret, ta seg inn på privat eiendom eller område eller påby områder evakuert.

Fullmakten politiet har etter politiloven gir ikke hjemmel for tiltak av varig karakter. Bestemmelsen knytter seg først og fremst til påkommende situasjoner som krever rask inngripen. Permanent eller langvarig regulering av aktiviteter i et nærmere definert, geografisk område vil således falle utenfor.

Erfaringene, særlig fra Oslo, viser en lite ønsket utvikling ved at tiggere etablerer seg på begrensede geografiske områder hvor de utøver sin tiggervirksomhet. Slike ansamlinger av tiggere vil kunne fortrekke annen lovlig virksomhet og representere hindringer for den alminnelige ferdsel.

Selv om departementet mener det ikke vil være riktig å innføre et tiggerforbud, ser man klart at det foreligger et berettiget behov for å kunne gripe regulerende inn overfor denne type virksomhet med tiltak som ikke er situasjonsbetinget slik det er etter politiloven § 7. Departementet mener derfor at det bør etableres en hjemmel som åpner for dette i kommunenes politivedtekter.

Etter departementets syn bør denne type tiltak vurderes og forankres lokalt i kommunene ved at det i politivedtektene åpnes for regulering av pengeinnsamling på offentlig sted. Reguleringen skal kunne skje ved at det fastsettes nærmere vilkår, herunder om tid og sted for den som vil samle inn penger på offentlig sted til egne eller andres formål. Dette innebærer også at det for nærmere definerte områder kan fastsettes at pengeinnsamling ikke er tillatt, eller at dette bare kan utøves i et nærmere definert tidsrom.

Erfaringer viser at pengeinnsamling skjer på ulike måter, og det er ikke uvanlig at det har karakter av fremføring av sang, musikk eller andre former for oppvisning. Adgangen til å sette vilkår bør derfor også kunne omfatte den som vil fremføre sang og musikk, eller stille til oppvisning eller fremvisning.

Vilkårene som settes må være lett forståelige, også for utlendinger og personer med begrensede lese- og skriveferdigheter. Det ligger visse utfordringer i å skulle formidle informasjon om vilkårene på en måte som fullt ut forstås av mottakeren.

For øvrig skal vilkårene være hensiktsmessige ut fra den konkrete ordensmessige situasjon i kommunen. Politiet må eksempelvis kunne sette som vilkår

at pengeinnsamling ikke skal finne sted på nærmere definerte, sterkt beferdede steder. Det vil også kunne innføres tidsbegrensninger slik at pengeinnsamling eksempelvis ikke tillates om nettene, der dette har bidratt til uorden på offentlig sted.

For at denne type regulering skal bli et godt virkemiddel for opprettholdelse av den offentlige orden, mener departementet at der en slik hjemmel inntas i politivedtektene, bør det være politiet som treffer nærmere bestemmelse om reguleringens innhold. Dette vil bidra til at reguleringen vil kunne bli et praktisk virkemiddel som på fleksibel måte kan tilpasses lokale forhold slik de til enhver tid er. Departementet understreker at politiet ikke bør treffe slike reguleringer uten først å ha drøftet spørsmålet og innholdet med kommunen, for eksempel innenfor rammen av politiråd.

Adgangen til å treffe regulerende tiltak bør kombineres med adgang til å innføre en meldepliktordning slik som foreslått av departementet. Det er politiet som avgjør om det skal være meldeplikt.

Personer som foretar pengeinnsamling på vegne av organisasjoner registrert både i Frivillighetsregisteret og Innsamlingsregisteret, vil falle utenfor meldeplikten og behøver derved ikke forholde seg til de vilkår som er satt av politiet for meldepliktig pengeinnsamling.

Departementet mener videre at det bør være adgang til å forenkle registreringsprosessen for organiserte pengeinnsamlinger som involverer et stort antall bøssebærere over et kort tidsrom, selv om organisatoren ikke er innmeldt i Innsamlingsregisteret. Det bør eksempelvis være adgang til å dispensere fra kravet om at alle pengeinnsamlere må registreres etter en konkret vurdering av innsamlingens formål eller karakter, for eksempel pengeinnsamlinger knyttet til skoleturer og reiser i regi av idrettslag, musikkorps mv.

Samlet sett finner departementet at gode grunner tilsier at en meldeplikt ikke bør gjelde personer under 18 år. Dette innebærer en ytterligere reduksjon i ressursbruken som kreves både for politiets del og for publikum.

Departementet er av den oppfatning at de unntak fra meldeplikten som det er redegjort for innebærer en betydelig reduksjon i politiets ressursbruk.

Departementet viser ellers til at det allerede er flere kommuner som har vedtatt en meldeplikt. I den sammenheng er det hensiktsmessig både å klargjøre hjemmelen, og ikke minst å gi en forskrift som sikrer lik praksis i politidistriktene.

For å sikre en effektiv kontroll og oversikt over hvem som til enhver tid oppfyller meldeplikten, er det etter departementets oppfatning nødvendig å registrere personer eller organisasjoner som har gitt melding til politiet. En nærmere regulering av hvilke

opplysninger som kan registreres, hvem som skal ha tilgang til opplysningene, samt spørsmål om innsyn, retting, sletting mv.. vil bli nærmere fastsatt i forskrift.

1.5 Administrative og økonomiske konsekvenser

Innføringen av en meldeplikt innebærer et administrativt merarbeid for kommunene som velger denne løsningen, samt for Politidirektoratet som skal stadfeste endringer i politivedtektene. Det er krevende å anslå hvor mange kommuner som vil se grunnlag for å innføre en meldeplikt.

Politiets håndheving av en meldepliktordning vil innebære et merarbeid for de aktuelle politidistriktene. Utgiftene vil kunne dekkes innen de ordinære budsjettrammer.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til den framlagte proposisjonen om endringer i lov om politiet (politiloven).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at antall tiggere, spesielt utenlandske borgere, har økt i mange norske kommuner de senere årene. Flertallet mener at årsakene til at mennesker tigger i all hovedsak kan knyttes til arbeidsledighet, fattigdom og sosial nød. På generelt grunnlag mener flertallet at fattigdom og sosial nød må møtes med velferdspolitiske og arbeidsmarkedspolitiske virkemidler, både i hjemlandet og i Norge med rettigheter som andre EØS-borgere, og ikke med kriminalpolitiske virkemidler. Flertallet støtter de endringene som er foreslått i proposisjonen og konstaterer at det fortsatt vil være tillatt å tigge i Norge.

Flertallet viser for øvrig til at det kun er Danmark og Storbritannia, av sammenlignbare land, som har et nasjonalt forbud mot tigging, men at mange vest-europeiske land har ulike varianter av lokal/kommunal regulering og begrensning av tigging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre legger til grunn at det de siste årene har vært en sterk økning i antall personer som tigger, og at tigging utøves på en mer pågå-

ende måte enn før. Videre merker disse medlemmer seg opplysningene fra Oslo politidistrikt om tydelige sammenhenger mellom tigging og straffbare handlinger. Disse medlemmer konstaterer at flere politidistrikt melder om tilsvarende sammenhenger. Disse medlemmer viser også til at tigging utført av EØS-borgere har fått et stort omfang. Truende tigging er ulovlig i henhold til generelle bestemmelser i straffeloven.

Disse medlemmer merker seg at det er vanskelig å fastslå et mønster i organiseringen av tiggingen. Disse medlemmer har særlig merket seg Bergen tingretts dom av 5. juli 2012, hvor 6 rumenske statsborgere ble dømt for blant annet menneskehandel, ved utnyttelse av barn i forbindelse med salg av uekte gullvarer, til tigging, tyverier og annet. Barna som ble utnyttet var i slekt med de tiltalte, både som biologiske barn, svigerbarn, egen ektefelle og svigerinne mv. Dommen fra Bergen viser med tydelighet faren for misbruk og utnyttelse innen miljøene som tigger i Norge, men gir ikke grunnlag for å trekke klare slutninger om omfanget av menneskehandel innen tiggergrupperingene.

Disse medlemmer vil imidlertid sterkt understreke at det er viktig å følge utviklingen svært nøye når det gjelder mulig kobling mellom menneskehandel og tigging. Disse medlemmer viser spesielt til en rapport datert 13. november 2012 fra Länsstyrelsen i Stockholm. Her står det:

«Totalt 166 barn i Sverige registrerades som misstänkta offer för människohandel under åren 2009–2011, visar den nationella kartläggning som Länsstyrelsen i Stockholms län presenterar i dag. – Situationen är betydligt allvarligare än vad som tidigare har varit känt, säger utredare Ingrid Åkerman. Det är ingen hemlighet att det finns barn i Sverige som är utsatta för människohandel. Barn som lever i social misär, som utnyttjas i kriminell verksamhet, tiggeri och arbete. Barn som exploateras sexuellt.»

Disse medlemmer er overrasket over at denne problematikken ikke er viet større plass i proposisjonen.

Komiteen understreker viktigheten av at barnevernet raskt kobles inn dersom det avdekkes tigging utført av barn.

Etter komiteens mening er forutsetningene for opphevelsen av løsgjengerloven i 2006 nå endret. Den gangen la myndighetene til grunn at mange av de som tigget var hardt belastede norske rusmiddelmisbrukere.

Komiteen slutter seg til regjeringens konklusjon om at det nå foreligger et berettiget behov for å kunne gripe regulerende inn overfor tigging, med tiltak som ikke er situasjonsbetinget slik det er etter politiloven § 7.

Komiteen vil peke på at de fleste som tigger er i en vanskelig livssituasjon. En aktiv justispolitikk er derfor ikke alene tilstrekkelig for å fjerne tigging. Rus, psykiske problemer, nød og fattigdom fører til at tigging kan oppleves som den eneste muligheten til å skaffe seg og sine en inntekt.

Komiteen understreker at tigging først og fremst er et sosialt problem, hvor det er tiggerne som trenger hjelp – uansett om de er norske eller utenlandske. Komiteen er imidlertid også oppmerksom på at tigging kan settes i sammenheng med alvorlig kriminalitet. Komiteen legger vekt på at kampen mot menneskehandel må fortsette med uforminsket styrke.

Komiteen viser til at det er mange og ulike årsaker til tigging. Komiteen viser derfor til det enkelte partis satsing for å bekjempe fattigdom, tilby rusbehandling, gjøre en tidlig innsats, hindre frafall i skolen, arbeidsmarkedstiltak osv.

Komiteen mener at fattigdomsproblemene i Europa må løses gjennom en kombinasjon av nasjonale tiltak og internasjonalt samarbeid. Mange land, humanitære og religiøse organisasjoner bidrar i land med utpreget fattigdom. Det er komiteens oppfatning at Norge må bidra til å finansiere målrettede tiltak som kan avhjelpe underliggende årsaker til tigging, som nød og fattigdom i hjemlandet til tiggerne. Den avtalen Romania og Norge har inngått om bruk av EØS-midler, er et eksempel på dette. Tiltak mot organisert kriminalitet og menneskehandel er særlig viktige.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at selv om det ikke blir foreslått å innføre et generelt tiggeforbud i norsk lov, foreligger det et klart behov for å kunne gripe regulerende inn overfor denne typen virksomhet med tiltak som ikke er situasjonsbetinget slik kravet er etter gjeldende politilov. Flertallet mener at utviklingen i omfanget av tigging og antallet tiggere de siste årene, og de ordensmessige og sanitære utfordringene dette har medført, gir behov for å kunne iverksette regulerende tiltak overfor tigging i norske kommuner, og at det derfor bør etableres en hjemmel som åpner for dette i kommunenes politivedtekter.

Flertallet mener at meldeplikt for pengeinnsamling er et godt egnet virkemiddel for at politiet og lokale myndigheter skal kunne skaffe seg oversikt og kontroll over hvem som driver med pengeinnsamling i kommunene. Flertallet viser i denne sammenhengen til erfaringene med meldeplikt i Bergen hvor politiet i samarbeid med kommunen gjennomførte et prosjekt i 2010 der én av komponentene var opprettelsen av en «mangfoldspatrolje» der spesielle fot-

patruljer tok aktivt kontakt med tiggerne og andre grupper av utlendinger.

Flertallet vil videre vise til proposisjonen hvor det heter:

«Personer som foretar pengeinnsamling på vegne av organisasjoner registrert både i Frivillighetsregisteret og Innsamlingsregisteret vil falle utenfor meldeplikten og behøver derved ikke forholde seg til de vilkår som er satt av politiet for meldepliktig pengeinnsamling.»

Bestemmelsen vil således ikke ramme organisasjoner som samler inn penger til f.eks. veldedige eller bistandsformål.

Flertallet viser til at forslaget i proposisjonen går ut på at kommunene gjennom politivedtektene kan fastsette vilkår for innsamling av penger, eller at kommunene gir politiet adgang til å fastsette slike vilkår. Regulering av pengeinnsamling skal kunne skje ved at det fastsettes lokale bestemmelser om eksempelvis tid og sted for en som skal samle inn penger på offentlig sted. Flertallet understreker at det er viktig med en god og tett dialog mellom kommunen og politiet om hvilke begrensninger politivedtektene skal omfatte, og om hvordan slike begrensninger hensiktsmessig kan fastsettes, både geografisk og tidsmessig, slik at vedtektene får klare avgrensninger som vil være hensiktsmessig for politiets håndheving.

Flertallet vil vise til proposisjonen hvor det heter:

«Begrensninger for hva reguleringen kan gå ut på vil bero på hva som saklig sett, etter de lokale forholdene, kan anses nødvendig for å ivareta ordensmessige forhold.»

Flertallet finner det ikke riktig å gå nærmere inn på de konkrete ordensmessige vurderinger som må gjøres i hver enkelt kommune da det tilligger Politidirektoratet å godkjenne endringer i kommunale politivedtekter.

Flertallet viser til at i kommuner som benytter seg av lovhjemmelen, skal det være tilrettelagt for grunnleggende sosialpolitiske tiltak. Dersom slike tiltak ikke er tilrettelagt, kan godkjenning trekkes tilbake.

Flertallet vil for øvrig vise til at regjeringen i forbindelse med RNB 2013 la fram en tiltaksplan mot tigging, hvor det blant annet ble foreslått å bevilge 10 mill. kroner til en tilskuddsordning som skal støtte opp om akutte lokale humanitære tiltak i regi av frivillige organisasjoner og kommuner.

Flertallet foreslår følgende:

«§ 14 første ledd nytt nr. 8 skal lyde:

8. om eller overlates til politiet nærmere å utforme bestemmelser om vilkår, for å opprettholde den offentlige ro og orden, herunder med hensyn til tid og sted, for den som vil samle inn penger på offentlig sted til egne eller andres formål. Adgangen til å sette vilkår kan også omfatte den som vil framføre sang og musikk eller stille til oppvisning eller fremvisning. Politiet kan gis adgang til å pålegge meldeplikt og føre et register over de som har meldt at de vil samle inn penger på offentlig sted. Kongen gir forskrift om registeret i henhold til politiregisterloven § 14.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre legger stor vekt på at problemene med tigging må løses med sosiale, juridiske og internasjonale virkemidler. Disse medlemmer mener det foreliggende forslaget ikke lagt godt nok til rette for å løse de ordensmessige og strafferettslige følgene av tigging, slik disse problemene framstår i dag. Disse medlemmer vil sterkt understreke at tiltak for å forebygge tigging også må følges opp på andre områder, men at denne proposisjonen er begrenset til å omhandle de justispolitiske virkemidlene.

Disse medlemmer mener det kan reises berettiget tvil ved om forslaget vil begrense tigging som fenomen og problem. Disse medlemmer viser til uttalelser i høringsrunden fra flere politidistrikter, Politidirektoratet og Riksadvokaten.

Disse medlemmer slutter seg til Riksadvokaten, som i høringen skriver at fenomenet med omfattende, aktiv og pågående tigging nå er mer et nasjonalt anliggende enn et lokalt. Disse medlemmer mener derfor nasjonale tiltak må iverksettes, framfor lokale.

Disse medlemmer vil likeledes påpeke at de foreslåtte tiltak skaper flere uavklarte spørsmål, som overlates til kommuner og lokalt politi. Disse medlemmer peker eksempelvis på praktiske spørsmål knyttet til geografisk avgrensning og tidsrom for vilkår for tigging.

Disse medlemmer peker på diskusjonen som allerede er reist i flere kommuner, for eksempel i Oslo, hvor det foreslås å forby tigging i byens sentrumsområder og forsteder – hele sommeren. For disse medlemmer framstår det derfor vanskelig å skille den prinsipielle motstanden mot et generelt tiggeforbud, fra at man åpner for kommunale vedtak som vil gi den samme praktiske konsekvens.

Disse medlemmer viser til brev av 4. juni 2013 fra Oslo kommune v/finanskomiteen, hvor avsender skriver at Oslo kommune:

«... håper hjemmelsgrunnlaget vil gå fram av justiskomiteens innstilling og Stortingets behandling.»

Etter disse medlemmers mening bekrefter dette brevet at regjeringens lovforslag allerede før behandling og vedtak i Stortinget skaper uklarhet og nye spørsmål. Disse medlemmer peker på at det er bred enighet om at det nå foreligger et berettiget behov for å kunne gripe regulerende inn overfor tiggging. Derfor understreker brevet fra Oslo kommune etter disse medlemmers mening at regjeringens forslag ikke er tilstrekkelig for å gripe regulerende inn overfor tiggging.

Disse medlemmer konstaterer at flere humanitære organisasjoner, deriblant Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon, samt Riksadvokaten, uttaler at den foreslåtte meldeplikten ikke vil redusere tigggingen i nevneverdig grad. Disse medlemmer legger også stor vekt på at flere politidistrikt uttaler at en meldeplikt vil være ressurskrevende, og at den vil gå ut over andre politioppgaver. Disse medlemmer ser det som et paradoks at politiet med dette forslaget kan pålegges å registrere lovlig virksomhet, samtidig som det er mer enn nok av politioppgaver for å forhindre ulovlige handlinger. Etter disse medlemmers mening er dette svært tungtveiende grunner for å gå imot forslaget, og disse medlemmer vil derfor stemme imot forslaget til politiloven § 14 første ledd nytt nr. 8.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«I

I lov 22. mai 1902 nr. 10 (straffeloven) skal ny § 350 a lyde:

Med bot eller fengsel inntil to måneder straffes den som ber tilfeldige personer om penger på offentlig sted eller for samme formål oppsøker dem i deres bolig.

Forbudet gjelder ikke organisert innsamling til veldedige eller allmennyttige formål når innsamlingen er registrert i Innsamlingsregisteret, og pengeinnsamleren dokumenterer tilknytning til innsamlingen. Forbudet gjelder heller ikke for virksomhet som er særskilt tillatt i eller i medhold av annen lovgivning.

Medvirkning straffes på samme måte.

II

Loven trer i kraft straks.»

Disse medlemmer legger videre til grunn at det fremlagte lovforslag, ved eventuell vedtakelse,

etter rimelig tid evalueres med tanke på å justere for eventuelle utilsiktede konsekvenser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil i denne sammenheng å vise til Dokument 8:96 (2012–2013), og slutter seg til begrunnelsen i dette forslaget.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

I

I lov 22. mai 1902 nr. 10 (straffeloven) skal ny § 350 a lyde:

Med bot eller fengsel inntil to måneder straffes den som ber tilfeldige personer om penger på offentlig sted eller for samme formål oppsøker dem i deres bolig.

Forbudet gjelder ikke organisert innsamling til veldedige eller allmennyttige formål når innsamlingen er registrert i Innsamlingsregisteret, og pengeinnsamleren dokumenterer tilknytning til innsamlingen. Forbudet gjelder heller ikke for virksomhet som er særskilt tillatt i eller i medhold av annen lovgivning.

Medvirkning straffes på samme måte.

II

Loven trer i kraft straks.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endring i politiloven

I

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet skal § 14 første ledd nytt nr. 8 lyde:

8. *om eller overlates til politiet nærmere å utforme bestemmelser om vilkår for å opprettholde den offentlige ro og orden, herunder med hensyn til tid og sted, for den som vil samle inn penger på offentlig sted til egne eller andres formål. Adgangen til å sette vilkår kan også omfatte den som vil framføre sang og musikk eller stille til oppvisning eller fremvisning. Politiet kan gis adgang til å pålegge meldeplikt og føre et register over dem som har meldt at de vil samle inn penger på of-*

*fentlig sted. Kongen gir forskrift om registeret i
henhold til politiregisterloven § 14.*

II
Loven trer i kraft straks.

Oslo, i justiskomiteen, den 6. juni 2013

Per Sandberg
leder

Anders B. Werp
ordfører

